

Vuosikertomus 2017



VUONNA 2017

MATKOJA YHTEENSÄ

39,9 MILJOONAA

MATKOJEN MÄÄRÄ KASVOI

7,8 %

MATKAKORTTEJA / ASUKASLUKU TAMPEREELLA

92,9 %

KAUSILIPUILLA TEHTIIN NOUSUISTA

55,4 %

NELLA NETTILATAUS-KÄYTTÖJÄ

0,5 MILJOONAA

LINJAKILOMETREJÄ

21,2 MILJOONAA

SUBVENTIOASTE

27,4 %

SISÄLTÖ

Joukkoliikennejohtajan katsaus	4
Joukkoliikennejärjestelmä ja -organisaatio	5
Linjastomuutokset	7
Linjasto kesäkausi 2017	7
Linjasto talvikausi 2017-2018	8
Matkaliput	14
Maksu- ja informaatiojärjestelmät sekä digitaaliset palvelut	17
Kortti- ja maksujärjestelmähistoria Tampereella	18
Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	19
Viestintä	20
Tilinpäätös 2017	22
Tilattu sopimusliikenne	24
Tilastoja	25
Linjakohtaiset tilastot	26



Vuosi 2017 oli vahvan kasvun vuosi.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi Tampereen kaupunkiseudulla jo toista vuotta peräkkäin yli 7 prosentin vauhtia. Vuoden 2017 kasvuksi kirjattiin 7,8 prosenttia ja se merkitsee vuoden aikana lähes 3 miljoonan matkan kasvua. Sopimusliikenteessä jäimme harmittavan vähän maagisen 40 miljoonan matkan rajasta - 39,8 miljoonaa matkaa. Jos laskemme kaikki markkinaehtoisessa, siirtymäajan liikenteessä sekä palveluliikenteessä tehdyt matkat, päädytään Nysse-lipuilla komeaan rajapyykin ylitykseen loppusumman olleen 40,4 miljoonaa matkaa.

Kasvua selittävät kesän 2016 hinnoittelumuutokset, kaupunkiseudun voimakas kasvu ja taloussuhdanteen paranemisen vaikutus työmatkaliikenteen lisääntymiseen. Todennäköisesti myös vuoden 2017 alusta alkanut ratikan rakentaminen lisäsi joukkoliikenteen käyttöä, koska joukkoliikenteen sujuvuuden varmistaminen oli liikennejärjestelyjä suunniteltaessa priorisoitu korkealle. Joukkoliikenteen kilpailukyky suhteessa muihin kasvoi vaikka ratikkatyömaat vaikuttivat hidastavasti myös joukkoliikenteen sujumiseen erityisesti ydinkeskustassa. Suunnittelussa varauduttiin hyvin tähän liikenteen hidastumiseen aikatauluja muuttamalla sekä sopivilla tarjonnan lisäyksillä runkolinjoille. Työmaista huolimatta Nysse kulki!

Ratikan tulon valmistautuminen näkyy joukkoliikenteen arjessa monin tavoin muutenkin kuin työmaan aiheuttamien haittojen ehkäisyssä ja liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Raitiotien operoinnin hankintaa käynnistettiin järjestämällä syksyllä 2017 markkinavuoropuhelu ja se herätti kiinnostusta Suomen rajojen ulkopuolellakin. Kahdeksan koti- ja ulkomaista tarjoajaehdokasta tutustui hankkeeseen ja esitti mielenkiintoisia näkökulmia operoinnin hankintaan. Vuoden 2017 aikana käynnistettiin uuden tunnistepohjaisen lippu- ja maksujärjestelmän sekä info- ja suunnittelujärjestelmien hankinnan valmistelu yhteistyössä kuntien omistaman TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa. Näilläkin hankinnoilla valmistaudutaan ratikka-aikaan.

Aikataulukirjan julkaisemisesta luovuttiin kokonaan vuoden 2017 kesäliikenteestä alkaen. Tämä toimenpide mahdollisti viestinnässä ja markkinoinnissa painopisteen siirtämisen markkinoinnin puolelle. Digitaalisten palveluiden 25 %:n kasvua vauhditettiin reippaalla markkinoinnilla. Usein jostain täytyy luopua saadakseen jotain uutta.

Tamperelaisittain ilmaistuna oli ihan hyvä Suomi 100-vuosi joukkoliikenteessä.

Mika Periviita

Joukkoliikenteen seudullinen yhteistoiminta

Tampereen kaupunki toimii EU:n palvelusopimusasetuksen sekä kansallisen joukkoliikennelain mukaisena toimivaltaisena viranomaisena Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella. Seudullinen yhteistoiminta käynnistyi 1.1. 2011 ja se sisältää toimivaltaisen viranomaisen tehtävien lisäksi sopijakuntien keskenään sopimat joukkoliikenteeseen liittyvät tehtävät.

Tampereen kaupunkiseudulla joukkoliikenteen järjestämistapa muuttui 30.6.2014 alkaen Pirkkalassa, Lempäälässä, Vesilahdella, Kangasalla ja Nokialla sekä 6.6.2016 alkaen Ylöjärvellä. Samassa yhteydessä 6.6.2016 alkaen otettiin käyttöön koko kaupunkiseudun kattava uusi yhtenäinen, vyöhykkeisiin perustuva lippu- ja tariffijärjestelmä.

Joukkoliikenteen viranomaistoiminnasta on säädetty joukkoliikennelaisissa. Seudullisen yhteistoiminnan sisällöstä muilta osin on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoita seudullista joukkoliikennettä niin, että joukkoliikenteen palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

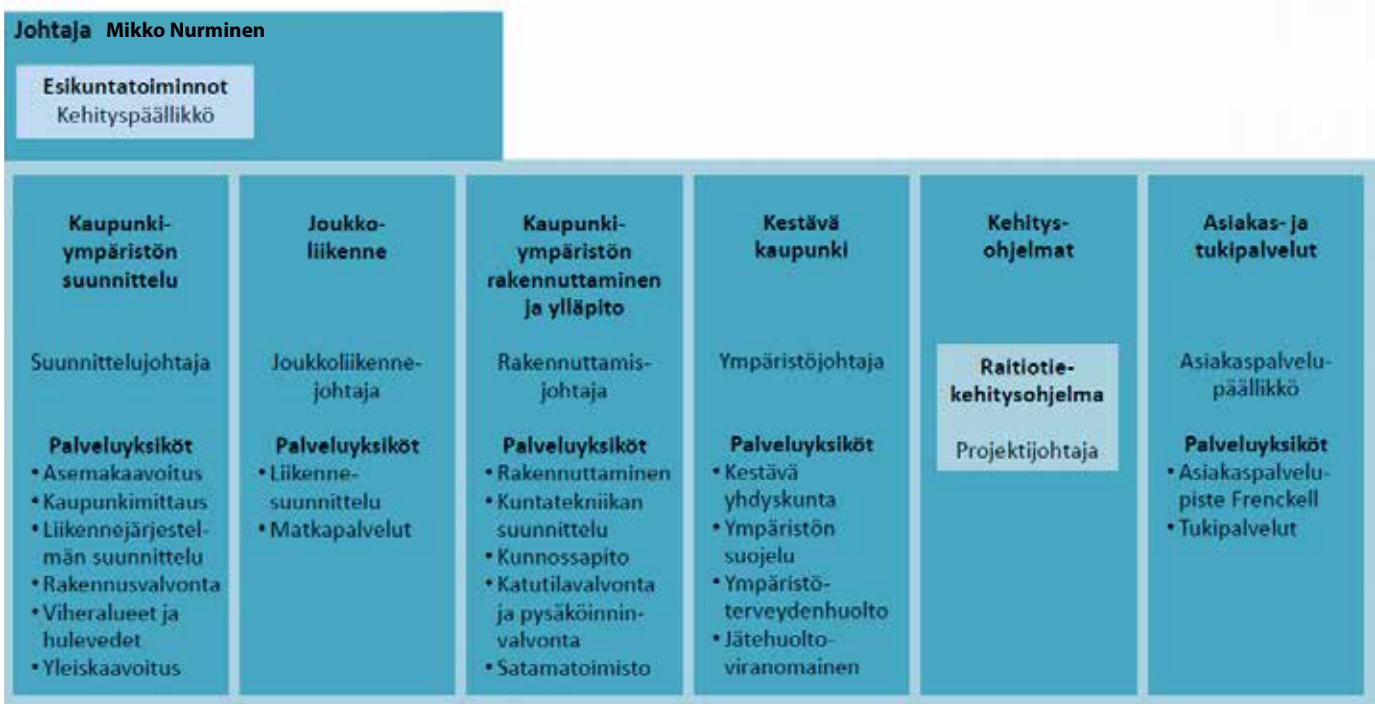
Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii päätöksentekoolimenä Tampereen seudun joukkoliikenteessä. Lautakunnassa on 14 jäsentä, joista Tampereen kaupungin valtuusto valitsee seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä muiden kuntien

valtuustot kukin yhden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenen ja varajäsenen tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu. Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee asettamistaan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Viranomaisen tehtävä on määritellä joukkoliikenteen palvelutaso ja päättää joukkoliikenteen järjestämistavasta toimivalta-alueellaan. Viranomaistehtäviin kuuluu harjoitettavan reitti- ja kutsujoukkoliikenteen lupaviranomaisena toimiminen sekä niin sanottujen siirtymäkauden liikennöintisopimusten hallinta. Siirtymäkauden liikennöintisopimuksilla tarkoitetaan ennen joukkoliikennelain voimaantuloa 3.12. 2009 myönnettyjä linjaliikennelupia, joiden jatkamisesta liikenteenharjoittaja ja toimivaltainen viranomainen ovat sopineet viimeistään 2.12. 2009.

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan taloudesta ja kustannusten jaosta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Yhteisten tutkimus- ja kehityshankkeiden kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Organisaatiosta ja lautakuntatoiminnasta aiheutuvat kiinteät valmistelu- ja toimeenpanokustannukset jaetaan kunkin kunnan asukkaiden tekemien joukkoliikennematkojen suhteessa. Kaupunki- ja seutulippujen hintavelvoitteiden määrittämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa kukin kunta omalta osaltaan. PSA:n mukaisesti hankitun liikenteen kustannukset jaetaan siten, että kunnan sisäisen liikenteen nettokustannuksista vastaa kunta itse ja kuntien välisen liikenteen nettokustannukset jaetaan niiden kesken, joita ko. liikenne palvelee kuntalaisten matkustuksen (lippu-putulojen) suhteessa.





Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita

Liikennesuunnittelu

Suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen

Joukkoliikenneinsinööri Petri Hakala

Joukkoliikenneinsinööri Riikka Salkonen

Joukkoliikennelogistikko Juha Kortteus, sij. Leena Huhtala

Joukkoliikennelogistikko Satu-Anneli Marjeta

Asiakaspalvelusuunnittelija Maiju Lieskivi

Matkapalvelut

Asiakaspalvelupäällikkö Tanja Lehtonen

Palveluvastaava Satu-Elise Paakkonen

Palveluassistentti Toni Huitula

Suunnittelija Mika Julkunen

Toimistovastaava Miia Nieminen

Suunnittelija Mikko Marttila

Asiakaspalvelusihteerit

Anna Havulinna, Anneli Korkiamäki, Eija Lehtonen, Mervi Mäkelä, Eija Oja, Meeri Ojala ja Teija Paasio

Viestintä ja markkinointi

Viestintäsuunnittelija Hanne Tamminen

Tampereen kaupungin joukkoliikenneyksikkö

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta huolehtii Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueelle sijoittunut tilaajayksikkö, joukkoliikenneyksikkö.

Joukkoliikenteen palvelutilausta suunniteltaessa arvioidaan joukkoliikenteen tarve ja sen kehittyminen, suunnitellaan joukkoliikenteen linjasto ja liikennöinti sisältäen reitit, aikataulut ja pysäkkien paikat. Tilaaja suunnittelee liikenteen autokierrot ja hankkii ne tuottajilta. Tilaaja vastaa myös joukkoliikenteen tukipalvelujen kehittämisestä (rahastus- ja informaatiojärjestelmät) ja on mukana koordinoimassa muita kaupungin henkilöliikenteen palveluja (palveluliikenne, matkapalvelukeskus). Joukkoliikenteen tilaaja vastaa tariffisuunnittelusta, yhteistariffiliikenteen taloudellisesta selvityksestä (clearing), lippujen myynnistä ja myyntiverkostosta sekä joukkoliikenteen tiedotuksesta ja markkinoinnista.



Joukkoliikenteen henkilökuntaa pyöräretkellä tutustumassa ratikan reitteihin ja työmaihin syksyllä 2017.

LINJASTOMUUTOKSET

Kesäkauden muutokset 5.6.2017

Kesäkaudella 5.6.–13.8.2017 joukkoliikenteen palvelutarjontaa vähennettiin kysyntää vastaavaksi.

Linjan 3 kaikki vuorot siirtyivät ajamaan Niemenrannan Federleynkadun kautta. Linjalle jäi siten vain yksi reitti Lielahden alueella. Linjatunnuksella 3A linja liikennöi Etelä-Hervannassa Näyttelijäntien päätepysäkillä ja linjatunnuksella 3B uudelle Lintuhytin asuinalueelle. Linjan 3R (hiljaisen ajan liikenteen) reitti siirtyi Vähäniemenkadulta Federleynkadulle ja siitä edelleen Ryydynpohjan kautta Keskustorille.

Linja 5 siirtyi Etelä-Hervannassa Insinöörinkadulta Hervannan valtavyölle raitiotien rakennustöiden vuoksi.

Linja 9 siirtyi liikennöimään Keskustorilta Hatanpään valtatie ja Vuolteenkadun kautta Kalevantielle. Tämäkin muutos johtui raitiotietyömaista.

Linjan 14 reitti muuttui Tammelassa. Uusi reitti kulkee Koljontieltä Kalevan puistotie ja sieltä edelleen reittiä Pohjolankatu - Tammelan puistokatu - Itsenäisyydenkatu.

Linja 35 siirtyi kulkemaan Lielahdesta keskustaan Harjuntaustan ja Pispalan valtatie kautta.

Linjan 92 pysäkit siirrettiin linjastorakenteesta johtuen Viitapohjassa D-vyöhykkeeltä C-vyöhykkeelle.

Kesäksi tauolle jäivät linjat 24, 28C, 44, 46, 63, 72, 74, 86 ja 137.

LINJASTO KESÄKAUSI 5.6. - 13.8.2017

1	Kangasala Vatiala - Tampere Koskipuisto - Pirkkala Suupantori/Vaitti/Lentoasema	A B C
2	Tampere Rauhaniemi - Pyynikintori	A
3	Tampere Etelä-Hervanta/Lintuhytti - Sammonkatu - Keskustori - Lielähti - Lentävänniemi	A B
4	Tampere Länsi-Hervanta - lidesranta - Keskustori 4Y: Hervantakeskus - Hallila - Keskustori	A B
5	Tampere Keskustori - Lahdesjärvi - Vuores - Hervanta (- TAYS)	A B
6	Tampere Hermia - Pyynikintori	A B
8	Tampere Atala - Teiskontie - Keskustori - Pispala - Tesoma - Haukuluoma	A B
9	Tampere Annala - Kalevantie - Keskustori	A B
10	Tampere Kaukajärvi - Nekala - Keskustori	A B
11	Tampere Sarankulma/Toivio - Härmälä - Keskustori - Pispala - Rahola	A B
12	Tampere Hallila - Keskustori	A B
14	Tampere Petsamo - Keskustori - Sarankulma - Pirkkala Pere - Suuppa - Nokia - Pitkäniemi - Nokia as	A B
15	Tampere Järvensivu - Keskustori - Pispalanharju	A
17	Tampere Vehmainen - Sammonkatu - Keskustori - Pispala - Tesoma - Kalkku	A B
20	Tampere Hikivuori - Hervanta - Keskustori - Lamminpää	A B
21	Tampere Turtola - Hatanpää - Keskustori - Lielähti - Tesoma	A B
25	Tampere Janka - Sammonkatu - Keskustori - Tahmela	A
26	Tampere Höytämö - Sarankulma - Keskustori - Pispala - Kaarila	A B
28	Tampere Sorila • Kangasala Ruutana/Perälä th - Tampere Keskustori - Lielähti - Ylöjärvi Siivikkala	A B
29	Tampere Linnainmaa - Teiskontie - Keskustori - Pispala - Nokia Pitkäniemi	A B
31	Tampere Korkinmäki - Nekala - Pyynikintori	A
32	Tampere TAYS - Hervanta - Hatanpään sairaala	A B
33	Tampere Lahdesjärvi (Ikea) - Keskustori	A B
34	Pirkkala Suupantori - Linnakallio - Tampere Keskustori	A B
35	Tampere Reuharinniemi - Keskustori - Multisilta	A B
37	Tampere Risso - Finlayson - Ryydynpohja	A B
38	Tampere Atala - Linnainmaa - Kaukajärvi - TTY	A B
40	Tampere Koskipuisto - Kalevankangas - Kangasala Keskusaukio - Pikonlinna/Mobilial/Tiihala	A B C

41	Orivesi Linja-autoasema - Pappilankangas - Kangasala Ponsa - Keskusaukio	C D E
42	Tampere Pyynikintori - Teiskontie - Kangasala Sahalahti (- Kuhmoinen)	A B C D E F
45	Kangasala Keskusaukio - Kangasalan as. - Vatiala	B C
50	Tampere Koskipuisto - Lempäälä Lempäälä as. - Haurala	A B C
55	Vesilahti Narva - Vesilahti kk - Lempäälä Lempäälä as. - Ideapark - Tampere Keskustori	A B C D
65	Pirkkala Suupantori - Tampere Hervanta	A B
70	Tampere Keskustori - Pispala - Nokia Nokian as.	A B C
71	Tampere Keskustori - Myllypuro - Nokia (- Kankaantaka) - Nokian as - Koskenmäki - Keho	A B C
73	Nokia Keho - Vihola - Nokia as. - Harjuniitty	C
77	Nokia Nokia as. - Tottijärvi	C D
78	Nokia Nokia as. - Sarkola	C D
79	Tampere Linja-autoasema - Pispala - Porintie - Nokia Nokia as. - Linnavuori - Siuro	A B C D
80	Ylöjärvi Haavisto - Soppeenmäki - Tampere Lielähti - Keskustori - TAYS - Takahuhti - Irjala	A B C
81	Ylöjärvi Asuntila - Soppeenmäki - Vuorentausta - Tampere Epilä - Pispala - Keskustori	A B C
83	Ylöjärvi Soppeenmäki - Metsäkylä	B C
84	Ylöjärvi Soppeenmäki - Takamaa	B C D
85	(Virrat -) Ylöjärvi Kuru - Mutala - Soppeenmäki - Tampere Linja-autoasema	A B C D E F
90	Tampere Kaanaa - Terälahti - Kämnniemi - Sorila - Pyynikintori	A B C D E
91	Tampere Sorila (- Diabeteskeskus) - Aitoniemi	B
92	Tampere Sorila - Pulesjärvi - Viitapohja (- Kämnniemi) - Sorila	B C
95	Orivesi - Tampere	A B C D E
100	Tampere Tampere-talo - Risso - Takahuhdin koulu	A

Talvikauden muutokset 14.8.2017

Linjojen 3 ja 9 kesäajan reittimuutokset jäivät voimaan myös talvi-kaudelle. Linjatunnuksella 9A liikennöitiin reittiä Keskustori - Kaukajärvi - Annala - Maustekatu, ja linjatunnuksella 9B reittiä Keskustori - Kaukajärvi - Annala - Kaipanen.

Linjan 14 vuorot siirtyivät liikennäimään vain reitillä Petsamo - Keskustori - Pere. Petsamosta Keskustorille liikennöitiin raitiotien rakennustöiden vuoksi Tammelan puistokadun kautta.

Linjan 24 päätepysäkki siirtyi Itä-Hervannassa Hepolamminkadulta Hermian päätepysäkille, jota käyttää myös linja 6.

Linjan 32 (Tays-Hervantakeskus-Hatanpään sairaala) reittiä jatkettiin Hatanpään sairaalalta rautatieaseman kautta Tampellan alueelle. Linjalla liikennöidään arkisin noin kello 6-19. Linjan reitti kulki Hatanpään valtatieä, kunnes Vuolteenkatu avattiin liikenteelle.

Linjalla 35 siirryttiin liikennöimään Lielahden ja keskustan välillä Harjuntaustan ja Pispalan valtatieen kautta Paasikiventien sijaan.

Linja 45 siirtyi liikennöimään Vatialasta Vällintien sijaan Mäkirinteentien, Lentolantien ja Vatialantien kautta Kangasalle.

Arkipäivinä osa **linjan 50** vuoroista ajettiin tunnuksella 50B Lempäälän keskustasta Laasonporttiin. Linjalla 50 on siten kolme erilaista reittiä: 50 A Lempäälä - Tampere (vanha L50), 50 B Lempäälä - Tampere (Tredulle ja Laasonporille asti) ja 50 C Lempäälä - Tampere (Vanattaran kautta).

Linja 65 siirtyi korvaamaan aiemman linjan 14N reittosuudella Pere - Pirkkala - Nokia. Uusi reitti kulki Hervannasta Hallilan, Härmälän, Pereen ja Pirkkalan kautta Nokialle.

9	Tampere Annala - Kalevantie - Keskustori	A B
10	Tampere Kaukajärvi - Nekala - Keskustori	A B
11	Tampere Sarankulma/Toivio - Härmälä - Keskustori - Pispala - Rahola	A B
12	Tampere Hallila - Keskustori	A B
14	Tampere Petsamo - Keskustori - Sarankulma - Pirkkala Pere	A B
15	Tampere Järvensivu - Keskustori - Pispalanharju	A
17	Tampere Vehmainen - Sammonkatu - Keskustori - Pispala - Tesoma - Kalkku	A B
20	Tampere Hikivuori - Hervanta - Keskustori - Lamminpää	A B
21	Tampere Turtola - Hatanpää - Keskustori - Lielähti - Tesoma	A B
24	Tampere Hermia - Vanha Kirkko	A B
25	Tampere Janka - Sammonkatu - Keskustori - Tahmela	A
26	Tampere Höytämö - Sarankulma - Keskustori - Pispala - Kaarila	A B
28	Tampere Sorila • Kangasala Ruutana/Perälä th - Tampere Keskustori - Lielähti - Ylöjärvi Siivikkala	A B
29	Tampere Linnainmaa - Teiskontie - Keskustori - Pispala - Nokia Pitkäniemi / Tampere Kalkku	A B
31	Tampere Korkinmäki - Nekala - Pyynikintori	A
32	Tampere TAYS - Hervanta - Hatanpään sairaala - Tampella	A B
33	Tampere Lahdesjärvi (Ikea) - Keskustori	A B
34	Pirkkala Suupantori - Linnakallio - Tampere Keskustori	A B
35	Tampere Reuharinniemi - Keskustori - Multisilta	A B
37	Tampere Risso - Finlayson - Ryydynpohja	A B
38	Tampere Atala - Linnainmaa - Kaukajärvi - TTY	A B
40	Tampere Koskipuisto - Kalevankangas - Kangasala Keskusaukio - Pikonlinna/Mobilia/Tiihala	A B C
41	Orivesi Linja-autoasema - Pappilankangas - Kangasala Ponsa - Keskusaukio	C D E
42	Tampere Pyynikintori - Teiskontie - Kangasala Sahalahti (- Kuhmoinen)	A B C D E F
420	Orivesi Eräjärvi - Kangasala Pohja	
44	Kangaslala Ammattiopisto - Pikkola - Valkeakoski Linja-autoasema	C D
45	Kangasala Keskusaukio - Kangasalan as. - Vatiala	B C
46	Kangasala Pikkola - Ruutana - Perälä	B C
50	Tampere Koskipuisto - Lempäälä Lempäälä as. - Haurala/Laasonportti	A B C
55	Vesilahti Narva - Vesilahti kk - Lempäälä Lempäälä as. - Ideapark - Tampere Keskustori	A B C D
63	Pirkkala Äijälä - Suupantori	B C
65	Nokia - Pirkkala Suupantori - Pere - Tampere Härmälä - Hervanta 65x: Pirkkala Suupantori - Tampere Hervanta	A B C
70	Tampere Keskustori - Pispala - Nokia Nokian as.	A B C
71	Tampere Keskustori - Myllypuro - Nokia (- Kankaantaka) - Nokian as - Koskenmäki - Keho	A B C
72	Nokia Tervasuo - Keho - Vihola - Tampere Keskustori	A B C
73	Nokia Keho - Vihola - Nokia as. - Harjuniitty	C
74	Nokia Myllyhaka - Tampere Keskustori	A B C
77	Nokia Nokia as. - Tottijärvi	C D
78	Nokia Nokia as. - Sarkola	C D
79	Tampere Linja-autoasema - Pispala - Porintie - Nokia Nokia as. - Linnavuori - Siuro	A B C D
80	Ylöjärvi Haavisto - Soppeenmäki - Tampere Keskustori - TAYS - Takahuhti - Irjala	A B C
81	Ylöjärvi Asuntila - Soppeenmäki - Vuorentausta - Tampere Epilä - Pispala - Keskustori	A B C
83	Ylöjärvi Soppeenmäki - Metsäkylä	B C
84	Ylöjärvi Soppeenmäki - Takamaa - Lakiala	B C D
85	(Virrat -) Ylöjärvi Kuru - Mutala - Soppeenmäki - Tampere Linja-autoasema	A B C D E F
86	Ylöjärvi Siivikkala - Soppeenharju - Soppeenmäki	B
90	Tampere Kaanaa - Terälahti - Kämnniemi - Sorila - Pyynikintori	A B C D E
91	Tampere Sorila (- Diabeteskeskus) - Aitoniemi	B C
92	Tampere Sorila - Pulesjärvi - Viitapohja (- Kämnniemi) - Sorila	B C D
137	Tampere Olkahinen - Risso - Takahuhdin koulu	A B



Karttamerkinnot

	A vyöhyke		Rautatieasema
	B vyöhyke		Linja-autoasema
	C vyöhyke		Lentoasema

Karttapohja © CGI, MML 2014

3 km 1:75 000



MATKALIPUT

Tampereen seudullisessa joukkoliikenteessä on käytössä pääosin älykortteihin perustuva matkakorttijärjestelmä. Kortin voi ostaa Nella Nettilatauspalvelusta tai joukkoliikenteen asiakaspalvelusta. Matkakortista peritään viiden euron suuruinen korttimaksu (minikokoinen avaimenperä-matkakortti kymmenen euroa). Matkakorttia jaeltiin vuonna 2017 noin 38 000 kpl. Noin 16 prosenttia matkakorteista tilattiin Nella Nettilatauspalvelun kautta.

Matkakorttien latauspaikkoja oli kertomusvuoden lopussa joukkoliikenteen asiakaspalvelupisteen lisäksi 49. Seudulliset jälleenmyyjät toimivat Kangasalla, Lempäälässä, Nokialla, Pirkkalassa, Orivedellä ja Ylöjärvellä. Pääosan lipuista voi ostaa myös Nella Nettilatauspalvelusta. Myynnistä (euroa) noin 56 prosenttia tapahtui jälleenmyyjien, 7 prosenttia asiakaspalvelun ja 37 prosenttia nettilatauspalvelun kautta.

Tampereen seudun joukkoliikenteessä ja näin ollen koko kaupunkiseudulla on käytössä yhtenäinen vyöhykepohjainen tariffijärjestelmä. Matkan hinnoittelu perustuu matkan pituuteen eli siihen, kuinka monella vyöhykkeellä matkan aikana kuljetaan. Peruslipputyyppejä on olemassa kolme: kausi-, arvo- ja kertalippu. Arvo- ja kertalipun vaihto aika on yksi tunti 1-3 vyöhykettä sisältävillä matkoilla ja kaksi tuntia 4-6 vyöhykettä sisältävillä matkoilla.

Kausilipun voi ostaa joko 30 vuorokaudeksi tai 360 vuorokaudeksi valitsemilleen vierekkäisille vyöhykkeille. Arvolipun ostamista varten matkakortille määritetään ennakkoon oletusmatka määrätyille vyöhykkeille. Arvolipun oletusmatkan voi ohittaa kertomalla asiasta kuljettajalle ennen matkakortin leimaamista.

Vuoden alusta alkaen tuli myyntiin lisäksi kahden vierekkäisen vyöhykkeen 90 vuorokauden kausilippu. Kolmen kuukauden kausilipun voi ostaa vain Nella Nettilatauspalvelusta, ei asiakaspalvelusta tai jälleenmyyjiltä.

Kertomusvuonna käytössä oli edelleen myös Nysse+VR -lippu, joka on henkilökohtainen yhdistelmälippu. Lippu sisältää bussimatkat joko vyöhykkeillä A-C tai A-E sekä junalipun joko Tampere-Lempäälä -välillä, Tampere-Nokia -välillä tai Tampere-Orivesi -välillä. Lippu on voimassa 30 päivää. Lippu ladataan asiakaspalvelussa Tampereen matkakortille, ja junamatkojen osalta lippuna toimii paperinen VR:n kausilippu.

Yhteistyö VR:n kanssa laajeni kesäksi 2017 koskemaan linjalla 100 (Tampere-talo - rautatieasema - Särkänniemi) matkustavia VR:n kanta-asiakasohjelman jäseniä. Tässä matkaketjupilotissa matkustajat saivat matkustaa linjalla 100 ilmaiseksi Tampereelle ostetulla junalipulla.

Tampereen matkakortilla olevalla arvolipulla on edelleen voinut

maksaa sisäänpääsymaksuja liikuntapalvelujen kohteissa (uimahallit, kuntosalit) Tampereella, Nokialla ja Ylöjärvellä. Aktiivipassin (= arvolippu 50 euroa) käyttö jatkui myös kertomusvuonna.

Matkakortin lisäksi käytössä on paperisia ennakkolippuja, joita myydään asiakaspalvelussa kolmelle tai kuudelle vyöhykkeelle sekä kontaktiton (etäluettava) vuorokausilippu.. Tampereen seudun joukkoliikenteen busseissa kelpaavat myös Matkahuollon matkakortit, jos niihin on ladattu matkustamiseen oikeuttava lippu. Kelpuutetut liput ovat Tampereen itäinen ja läntinen seutulippu, Etelä-Pirkanmaan seutulippu ja varusmieskortti.

Tampereen seudun joukkoliikenteessä lasten ikäryhmään kuuluvat 7-16 -vuotiaat, nuorten ikäryhmään 17-24 -vuotiaat ja aikuisten ikäryhmään 25 vuotta täyttäneet henkilöt. Opiskelija-alennukseen ovat oikeutettuja 25 vuotta täyttäneet päätoimisesti opiskelevat henkilöt, joiden kotikunta on jokin seudun kunnista. 30 vuotta täyttäneiltä vaaditaan lisäksi myönteinen Kelan opintotukipäätös.

65 vuotta täyttäneet seniorit (kotikunnasta riippumatta) matkustavat arvolipulla puoleen hintaan klo 9-14 kaikilla vyöhykkeillä (A-F). Rintama- tai miinanraivaajatunnuksen omaavat veteraanit (kotikuntana Tampere, Pirkkala, Nokia, Kangasala, Lempäälä, Ylöjärvi, Orivesi tai Vesilahti) matkustavat maksutta ilman aikarajoitusta kaikilla vyöhykkeillä (A-F).

Tampereen seudun joukkoliikenteessä on käytössä matkalippujen tarkastusmaksu. Tarkastustoiminnasta vastasi Helsingin seudun joukkoliikenne (HSL). Matkustajalta perittävän tarkastusmaksun suuruus oli 80 euroa sekä kerta- tai arvolipun hinta.

Taksamuutokset

LIPPUTUOTE	Vanha hinta	Hinta 1.1.2017
Arvolippu, aikuiset, 2 vh	1,80	1,84
Arvolippu, nuoret ja opiskelijat, 2 vh	1,30	1,33
Arvolippu, lapset ja seniorit, 2 vh	0,90	0,92
30 vrk kausilippu, aikuiset, 2 vh	49,00	49,90
30 vrk kausilippu, nuoret ja opisk., 2 vh	34,00	34,50
30 vrk kausilippu, lapset, 2 vh	24,50	25,00
360 vrk kausilippu, aikuiset, 2 vh	350,00	355,00
90 vrk kausilippu, aikuiset, 2 vh	-	123,00

IKÄRYHMÄT	
Lapset	7-16 -vuotiaat
Nuoret	17-24 -vuotiaat
Aikuiset	25-64-vuotiaat
Seniorit	65 vuotta täyttäneet



Lipputyypit ja hinnat 1.1.2017

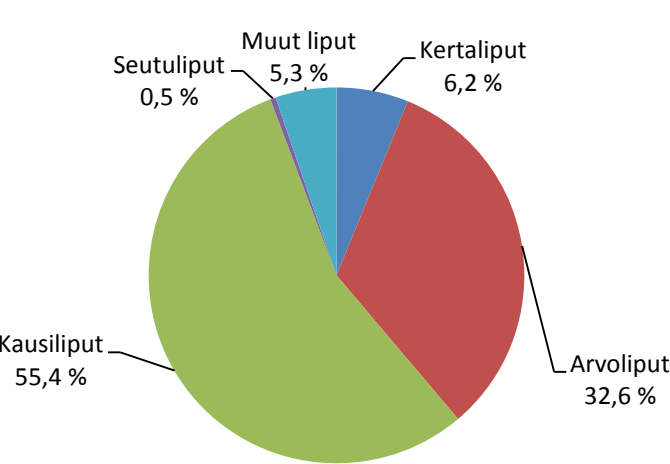
AIKUISET	30 vrk	360 vrk	Arvolippu	Käteinen
2 vyöhykettä	49,90 €	355 €	1,84 €	3 €
3 vyöhykettä	69 €	505 €	3,15 €	5 €
4 vyöhykettä	79 €	605 €	4,50 €	7 €
5 vyöhykettä	99 €	705 €	5,85 €	9 €
6 vyöhykettä	109 €	805 €	7,20 €	11 €
NUORET	30 vrk	360 vrk	Arvolippu	Käteinen
2 vyöhykettä	34,50 €	250 €	1,33 €	3 €
3 vyöhykettä	48 €	355 €	2,25 €	5 €
4 vyöhykettä	55 €	425 €	3,20 €	7 €
5 vyöhykettä	69 €	495 €	4,15 €	9 €
6 vyöhykettä	76 €	565 €	5,10 €	11 €
LAPSET	30 vrk	360 vrk	Arvolippu	Käteinen
2 vyöhykettä	25,00 €	180 €	0,92 €	1,50 €
3 vyöhykettä	34,50 €	255 €	1,58 €	2,50 €
4 vyöhykettä	39,50 €	305 €	2,25 €	3,50 €
5 vyöhykettä	49,50 €	355 €	2,93 €	4,50 €
6 vyöhykettä	54,50 €	405 €	3,60 €	5,50 €
OPISKELIJAT	30 vrk	360 vrk	Arvolippu	Käteinen
2 vyöhykettä	34,50 €	-	1,33 €	3 €
3 vyöhykettä	48 €	-	2,25 €	5 €
4 vyöhykettä	55 €	-	3,20 €	7 €
5 vyöhykettä	69 €	-	4,15 €	9 €
6 vyöhykettä	76 €	-	5,10 €	11 €

SENIORIT	30 vrk	360 vrk	Arvolippu	Käteinen
2 vyöhykettä	49,90 €	355 €	0,92 € *	3 €
3 vyöhykettä	69 €	505 €	1,58 € *	5 €
4 vyöhykettä	79 €	605 €	2,25 € *	7 €
5 vyöhykettä	99 €	705 €	2,93 € *	9 €
6 vyöhykettä	109 €	805 €	3,60 € *	11 €
* klo 9-14				
Vuorokausilippu 1 vrk/lisävrk		Aikuiset	Nuoret	Lapset
ABC		8 €/4 €	6 €/3 €	4 €/2 €
ABCDEF		16 €/8 €	12 €/6 €	8 €/4 €
Nysse+VR 30 pv			Kaikki ikäryhmät	
ABC			79 €	
ABCDE			119 €	
Kausilippu 90 vrk • Myynti ainoastaan Nella Nettilatauspalvelussa				Aikuiset
2 vyöhykettä				123 €
Yölisä 00-04.40			Arvolippu	Käteinen
ABCDEF Kaikki ikäryhmät			2,60 €	3 €
Tarkastusmaksu • Penalty Fare				80 €

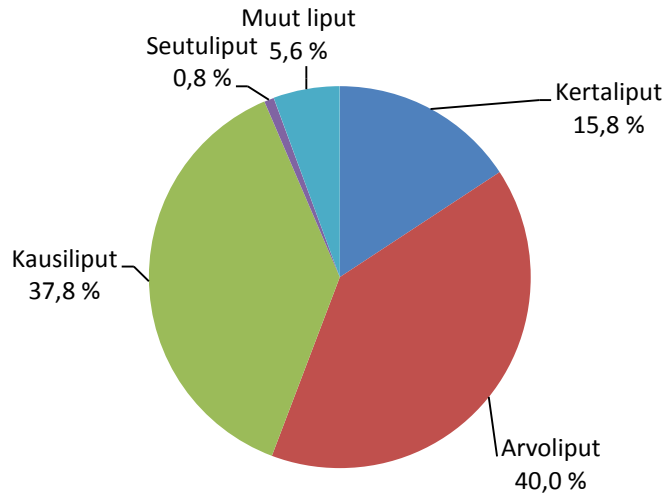
	Nysse-liikenne	Palveluliikenne	Käyttökorvaus- liikenne	Kaikki yhteensä	%-osuus
Kertaliput	2 462 850	4 351	36 401	2 503 602	6,2
Arvoliput	12 895 117	199 410	68 619	13 163 146	32,6
Kausiliput	22 160 702	29 610	183 622	22 373 934	55,4
Seutuliput	189 203 ¹	0	0 ²	189 203	0,5
Muut liput	2 099 087	4 235	18 795	2 122 117	5,3
Yhteensä	39 806 959	237 606	307 437	40 352 002	100,0

1 sisältää sekä Tampereen että Matkahuollon matkakorteilla tehdyt matkat
2 sisältää vain Tampereen matkakortilla tehdyt matkat

Nousut lipputyypeittäin



Lipputulot lipputyypeittäin



Lipputulot (sis. alv) lipputyypeittäin vuonna 2017

	Nysse-liikenne	Palveluliikenne	Käyttökorvaus- liikenne	Kaikki yhteensä	%-osuus
Kertaliput	6 838 461,00	10 483,50	177 179,00	7 026 123,50	15,8
Arvoliput	17 511 492,60	201 390,84	137 090,36	17 849 973,80	40,0
Kausiliput	16 587 295,15	17 042,54	229 352,61	16 833 690,30	37,8
Seutuliput	367 472,94	0,00	0,00	367 472,94	0,8
Muut liput	2 490 335,17	48,56	22 025,05	2 512 408,78	5,6
Yhteensä	43 795 056,86	228 965,44	565 647,02	44 589 669,32	100,0

Yhteistariffin nousut 2017

Käyttökorvausliikenne - seutulippu	307 437
Palveluliikenne	237 606
Nysse-liikenne	39 806 959
Yhteensä	40 352 002

MAKSU- JA INFORMAATIOJÄRJESTELMÄT SEKÄ DIGITAALISET PALVELUT

Lippu- ja maksujärjestelmän osalta vuonna 2017 jatkettiin kesällä 2016 käyttöönotetun vyöhykeuudistuksen ylläpitoa ja kehittämistä. Kesäkauden ajaksi käynnistettiin matkaketjupilotti yhteistyössä VR:n kanssa linjalla 100 (Tampere-talo - rautatieasema - Särkänniemi). Pilotin yhteydessä otettiin käyttöön ensimmäiset uudet kuljettajien rahastuslaitteet, jotka mahdollistavat QR-koodin lukemisen. Uusilla rahastuslaitteilla tehtiin ensimmäiset onnistuneet QR-koodilla varustettujen VR:n junalippujen leimaukset Tampereen seudun joukkoliikenteen maksujärjestelmässä.

Nettilatauspalvelussa tehtiin suurin muutos julkaisemisen jälkeen, kun koko käyttöliittymä uusittiin. Uusi käyttöliittymä paransi mm. palvelun käytettävyyttä mobiililaitteilla. Tämän lisäksi palvelusta julkaistiin myös erillinen mobiili-applikaatio ja selainversioon lisättiin mahdollisuus kampanjakoodin käyttöön. Nettilatauspalvelun kautta myytiin kertomusvuonna yli 507 000 lippua/korttia ja palvelu sai yli 36 000 uutta käyttäjää.

Informaatiojärjestelmän osalta vuonna 2017 on jatkettu käytössä olevan järjestelmän ylläpitoa ja uusia laitteita on tilattu uutta käyttöönotettua bussikalustoa varten yli 20 kappaletta. Vuoden 2017 aikana toteutettiin laajasti korjausasennuksia laitteiden toiminnassa olleen pätkimisvian korjaamiseksi. Järjestelmän toimintaa tarkkaillaan päivittäisessä toiminnassa sekä palveluntarjoajien kanssa pidettävissä seurantalavereissa. Korjauksia toteutetaan yhteistyössä liikennöitsijöiden kanssa jatkuvasti.

Erilaisia pilotteja on jatkettu ja aloitettu uuden tyyppisten informaatiojärjestelmän ratkaisujen testaamiseksi. Mobiililaitteella toteutettu matkustajainformaatio on ollut käytössä linjoilla 41, 42 ja 85V. Informaatiojärjestelmän tuottamaa dataa on pyritty hyödyntämään paremmin kokeilemalla automaattisesti liikenteen toimivuudesta hälytyksiä tekevää järjestelmää.

Liikennevaloetuudet ovat toiminnassa yli sadassa liittymässä Tampereella eli lähes jokaisessa liikennevaloliittymässä, jossa bussiliikennettä on. Vuonna 2017 saatiin uutena asiana toteutettua liikennevalotuudet myös Nokialle kolmeen liittymään.

Tampereen seudun joukkoliikenteen digitaalisia aikataulupalveluita (aikataulut.tampere.fi, linjakartta.tampere.fi ja reittiopas.tampere.fi) käytettiin vuonna 2017 runsaasti. Kasvua edelliseen vuoteen oli 26 prosenttia. Aikataulut.tampere.fi sivuilla oli vuonna 2017 noin 1,6 miljoonaa käyttäjää ja 11,5 milj. käyntiä. Käynneistä 68 prosenttia tehtiin mobiililaitteella. Aikataulusivujen mobiiliversiota käytettiin vuonna 2017 yli 1,1 miljoonaa kertaa. Reittiopasta vuonna 2017 käytettiin vastaavasti 4,7 miljoonaa kertaa ja käyttäjiä sillä oli yli 819 000.

Digitaalisia palveluita kehitettiin kohentamalla koko palvelun ilmettä. Palvelut muutettiin myös käyttämään tietoturvasoltaan parempaa https-protokollaa. Google Mapsiin tuotettavaa informaatiota parannettiin lisäämällä sinne reaaliaikatieta bussien saapumisesta pysäkeille.



KORTTI- JA MAKSUJÄRJESTELMÄHISTORIA TAMPEREELLA

1993	Kaupunginvaltuusto päättää uuden rahastusjärjestelmän lip- pulaista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista 8.9.1993.
1994	Kertalippujen myynti aloitetaan autoissa uusilla rahastuslait- teilla 1.1.2004.
1995	Kortin lukijalaitteet tulevat kaikkiin liikennelaitoksen autoi- hin. Matkakorttien alustus ja myynti alkaa liikennelaitoksen neu- vonnoissa. Arvolippu tamperelaisille 65 vuotta täyttäneille ja veteraa- neille otetaan käyttöön.
1996	Matkakorttien lataus aloitetaan myös jälleenmyyntipisteissä. Yhteistariffiliikenne alkaa 3.6.1996. Liikennelaitoksen lisäksi rahastusjärjestelmän ottavat käyttöön Väinö Paunu Oy, Län- silinjat Oy, Alhonen & Lastunen Oy (nykyinen Veolia Transport Tampere Oy), Valkeakosken Liikenne Oy, Luopioisten Linja Oy ja Helmikkala Ky.
1997	Korttilaitteet varustetaan lukemaan GPT:n korttien lisäksi myös Mifare-kortteja. Seutulippu ja Matkahuollon kontaktillinen älykortti otetaan käyttöön. Heinäkuusta 1997 lähtien vain uusi rahastusjärjestelmä on käytössä.
1999	Rahastusjärjestelmä otetaan käyttöön myös palvelulinjoilla.
2003	Matkakortin arvolipulla voi maksaa sisäänkäsyn Tampereen uimahalleissa. Mobiililippu (SMS) koekäyttöön.
2006	Työsuhdematkalippu otetaan käyttöön.
2007	Päätettiin uuden matkakorttijärjestelmän hankinnasta. Työsuhdelipun laskutus- ja kirjanpitoliihtymä saadaan SAP -järjestelmään. Sopimus valitun laite- ja ohjelmatoimittajan Pusatec Oy:n kanssa allekirjoitetaan 29.10.2007.
2008	Uusi matkailukortti (Ultra Mifare) käyttöön toukokuussa. Ajoneuvolaiteasennukset valmiit elokuussa.
2009	Nettilatauspalveluprojekti käynnistyy. Uudet myyntilaitteet ja -ohjelmat latauspisteisiin. Matkakorttien konvertointi alkaa. Uudesta infojärjestelmästä solmitaan sopimus Logica Suomi Oy:n kanssa.
2010	Uuden informaatiojärjestelmän (IJ-2010) rakentaminen al- kaa. Uusi matkakortti, asiakaspalveluohjelma, asiakas- ja kortti- rekisteri ja clearing otetaan käyttöön. IJ-2010 -järjestelmän pilottikokonaisuus hyväksytään. Lissu Liikenteenseuranta julkistetaan osana IJ-2010 -järjes- telmää.
2011	Nettilatauspalvelun tuotantoympäristö (aidot yhteydet, myös tunnistautuminen ja maksaminen) pystytetään. Ensimmäiset nettilatauspalvelussa ostetut liput ladataan kor- teille (testiryhmä).
2012	Nettilatauspalvelu otetaan asiakaskäyttöön (lippusaldotar- kistukset ja sähköpostimuistutukset, peruslippujen osto).



2013	Seutu+VR -lippukokeilu käynnistyy. Nettilatauspalvelun laajentaminen: • henkilökohtaisen matkakortin tilaaminen • työsuhdelippujen jakelu
2014	Otettiin käyttöön uusia lippuja (mm. sarjaliput, Kelan kou- lumatkatukiliput), lippujen kelpoisuusalueita ja alennuksia laajennettiin (esim. seniorialennus myös pirkkalalaisille). Nettilatauspalvelun kehittämistä jatkettiin mm.: • työsuhde- ja muiden etuuslippujen hallinta - yritys- käyttöliittymä • ensimmäisen seutulipun, Pirkkalan koululippujen ja Kelan koulumatkatukilipun hankinta • arvolippuostos kortille myös uimahalleissa Nokialla ja Ylöjärvellä
2015	Aktiivipassi otettiin käyttöön huhtikuussa.
2016	Otettiin käyttöön uuden vyöhykemallin mukainen lippu- ja maksujärjestelmä. Myytävää lippuvalikoimaa yksinkertaistettiin (myynnistä poistuivat seutuliput, sarjaliput, työmatkalippu sekä 90 ja 180 vuorokauden kausiliput). Seutu+VR -lippu muutettiin vastaamaan seudullista vyöhyke- uudistusta. Uudeksi nimeksi tuli Nysse+VR. Sähköinen lahjakortti käyttöön. Kela-koulumatkatukilipun korvauskäytäntö muuttui Nettilatauspalvelua kehitettiin edelleen: • sähköinen lahjakortti käyttöön • käyttöön vyöhykeuudistuksen mukaiset vyöhykevalinnat lipputuotteita ostettaessa • mobiiliversion testaaminen alkoi
2017	Maksujärjestelmän uudistamisen suunnittelu aloitettiin. Ensimmäiset uudet kuljettajien rahastuslaitteet käyttöön. Matkakorttipilotti kesäkaudella VR:n kanssa linjalla 100. Ensimmäiset onnistuneet QR-koodin validoinnit ajoneuvolait- teilla. Nella Nettilatauspalvelun kehittäminen jatkui: • mobiili-applikaatio julkaistiin • kokonaan uusi käyttöliittymä jolla parannettiin mm. mo- biilikäytettävyyttä • kampanjakoodin käyttömahdollisuus

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIKENNELAUTAKUNTA

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunta aloitti toi-
mintansa 1.1.2011, ja se toimii kuntien hyväksymän yhteistoiminta-
sopimuksen mukaisesti Tampereen, Nokian, Oriveden ja Ylöjärven
kaupunkien sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden
kuntien yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen toimivaltaisena vi-
ranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja hallituksen alaisuus-
dessa.

Joukkoliikennelausakunnassa on 14 jäsentä, joista Tampereelta seit-
semän henkilökohtaisine varajäsenineen sekä Nokian, Oriveden ja
Ylöjärven kaupungeista sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja
Vesilahden kunnista kustakin yksi jäsen henkilökohtaisine varajäse-
nineen.

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO 1.6.2017 ALKAEN

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Lempäälä	Niina Selin (SDP)	Kari Virtanen (SDP)
Ylöjärvi	Terhi Haukka (Vas.)	Aki Leppänen (Vas.)
Nokia	Tommi Rautalin (KOK)	Nea Lehmissaari (KOK)
Vesilahti	Miia Rajala (Kesk.)	Ari Arvela (Kesk.)
Kangasala	Saana Vahvelainen (KOK)	Alireza Abdali (KOK)
Orivesi	Ilkka Hjerpe (SDP)	Heidi Jakara (SDP)
Pirkkala	Jarkko Hovilainen (Vihr.)	Jutta Jelys (Vihr.)
Tampere	Aleksi Jäntti, pj. (KOK)	Ilpo Rantanen (KOK)
	Elina Järvenpää (KOK)	Ulrika Wallén (RKP)
	Kirsi Kaivonen (SDP)	Anne Tervo (SDP)
	Matti Rainio (SDP)	Antti Wallenius (SDP)
	Kirsikka Siik, vpj. (Vihr.)	Atte Tahvola (Vihr.)
	Elina Halttunen-Riikonen (Vas.)	Marja-Riitta Martti (Vas.)
	Arto Grönroos (TaPu)	Lasse Oksanen (TaPu)
Kaupunginhallituksen edustaja Aila Dünder-Järvinen (SDP)		

JOUKKOLIKENNELAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT

1. Valmistelee ja tekee muille kunnille esityksen toimivalta-alue-
ensa joukkoliikenteen tavoitteellisesta palvelutasosta,
2. määrittelee ja toimeenpanee toimivalta-alueensa joukkoliik-
enteen palvelutason Tampereen osalta ja muiden kuntien
omasta palvelutasostaan tekemien päätösten pohjalta,
3. päättää yksinomaan toimivalta-alueensa sisällä harjoitetta-
van joukkoliikenteen järjestämistavasta,
4. päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa harjoitettavan
joukkoliikenteen hankinnasta,

Päätökset

Joukkoliikennelausakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa, ja
pöytäkirjoihin kertyi yhteensä 99 pykälää.

Vuoden aikana mm. hyväksyttiin palvelukokonaisuuden tilinpäätös
vuodelta 2016, joukkoliikenteen vuoden 2017 palvelu- ja vuosisuun-
nitelma, talousarviot vuodelle 2018 sekä Tampereen että seudullisen
yhteistoiminnan osalta sekä seudullisen yhteistoiminnan vuosisuun-
nitelma 2019-2020.

Lautakunta päätti kertomusvuonna kaupunkiseudun vyöhyketariffin
hinnat 1.12.2018, Kelan koulumatkatukilipun hinnat 01.07.2017 alka-
en sekä joukkoliikenteen IJ2010-järjestelmän sopimuksen jatkamisen
ja option käyttämisen. Lautakunta myös hyväksyi Töysän Linja Oy - ja
Väinö Paunu Oy -vuorojen liittymisen Nysse-lippujärjestelmään.

Lautakunta käsitteli vuoden aikana joukkoliikenteen palveluta-
somäärittelyluonnosta ja hyväksyi palvelutasomäärittelyn vuosille
2018-2021. Lisäksi hyväksyttiin joukkoliikenteen palvelutaso talvi-
kaudella 2016-2017, kesäkaudella 2017, talvikaudella 2017 - 2018,
talvikaudella 2017-2018 - linjojen 5, 33 ja 79 osalta ja kesäaikataulu-
kaudella 2018. Kaksi oikaisuvaatimusta hylättiin koskien palvelutasoa
talvikaudella 2017-2018. Lisäksi lautakunta antoi lausunnon Pirkan-
maan ELY-keskuksen joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä.

Lautakunta ratkaisi kolme tarjouskilpailua ja hyväksyi neljä reittiliik-
ennelupien muutoshakemusta. Neljän tarjouskilpailun optiokausi
päätettiin ottaa käyttöön. Kertomusvuoden aikana lautakunta vasta-
si myös lausuntopyyntöön kilpailun avaamisesta Etelä-Suomen taa-
jamajunaliikenteessä.

Vuoden aikana lautakunta antoi vastauksen kahteen kuntalaisaloit-
teeseen.

5. myöntää lupaviranomaisena yksinomaan toimivalta-alueel-
laan harjoitettavaan reittiliikenteeseen ja kutsujoukkoliiken-
teeseen luvat liikenteenharjoittajien hakemuksesta,
6. päättää kuntien ja valtion toimivalta-alueensa joukkoliiken-
teeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen ha-
kemisesta ja käyttämisestä
7. antaa lausunnot toisen joukkoliikenteen toimivaltaisen viran-
omaisen toimivalta-alueeseen kuuluvasta liikenteestä
8. hoitaa muut joukkoliikennelaissa ja palvelusopimusasetuk-
sessa paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle määrätyt
tehtävät.

VIESTINTÄ

Tiedotus

Aikataulukirjan julkaisemisesta luovuttiin kokonaan vuoden 2017 kesäliikenteestä alkaen. Sen sijaan painatettiin linjakohtaisia aikatauluja, joita jaettiin mm. kirjastoissa kaikissa seudun kunnissa. Lisäksi markkinoitiin näyttävästi joukkoliikenteen digitaalisia aikataulupalveluita, joiden käyttö kasvoi vuoden aikana 25 %.

Tiedotuslehti Sinisten bussien matkassa jaettiin kaikkiin seutukunnan talouksiin kaksi kertaa vuoden aikana. Ensimmäinen lehti ilmestyi toukokuussa ja toinen lokakuussa. Lisäksi Tampereen seudun joukkoliikenne oli näkyvästi esillä Tampereen tiedotuslehdessä, joka jaetaan kaikille Tampereen asukkailla kolme kertaa vuodessa. Pysäkki-informaatio ja pysäkeille kiinnitettävien aikataulujen ulkoasu uudistettiin selkeämmäksi ja visuaalisesti miellyttävämmäksi.

Uutiskirjeitä toimitettiin tilaajille kaksitoista kertaa, keskimäärin keran kuussa. Uutiskirjeessä kerrottiin ajankohtaisista asioista, mm. takamuutoksista ja aikataulukauden vaihtumisista.

Itsenäisyyspäivän alla joukkoliikenne keräsi sykähdettäviä Nysse-muistoja ja -tarinoita menneiltä vuosilta osana Suomi 100 -juhlavuotta. Lisäksi muutama bussinperä valjastettiin Nyssen onnitteluihin 100-vuotiaalle Suomelle.

Marraskuussa toteutettiin yhteistyössä Ihmisoikeusliiton kanssa häirinnän vastainen kampanja Stop - Päätepysäkki syrjinnälle. Kampanjalla nostettiin näkyvästi esiin joukkoliikenteessä tapahtuva häirintä ja syrjintä. Kampanja näkyi kahden viikon ajan Tampereen katukuvassa mainostauluissa ja busseissa. Omilla kasvoillaan kampanjassa



oli mukana tamperelaisia syrjintää omakohtaisesti kokeneita sekä julkisuuden henkilöitä.

Joukkoliikenteen Facebook-sivut keräsivät edelleen hyvin uusia käyttäjiä. Vuoden vaihteessa tykkääjiä oli 6 117.

Joukkoliikenteen imago tutkimus toteutettiin syksyllä muutaman vuoden tauon jälkeen. Tutkimuksen tiedonkeruun toteutti TNS Kantar, ja vastaajia kertyi yhteensä 855, joista puolet oli Tampereelta ja puolet naapurikunnista. Joukkoliikenne sai vastaajilta voittopuolisesti erittäin hyvää palautetta.

Joukkoliikenteen kotisivuja kehitettiin vuoden aikana lisäämällä etusivulle vaihtuvat bannerit ja kehittämällä lipputuotteiden digitaalista hinnastoa. Digipalveluista julkaistiin ohjesivustot ja käyttöohjevideota. Ratikan työmaiden aiheuttamista liikennejärjestelyistä tiedottamiseen perustettiin nettisivuille oma osio.

Markkinointi

Markkinoinnissa painopiste oli vuoden aikana digitaalisissa palveluissa. Busseissa palveluita mainostettiin penkinkäskäntäroissa, ja lisäksi näkyvyyttä oli lehti-ilmoitteluin sekä painetuissa että digilehdissä.

Nella Nettilautauspalvelussa otettiin käyttöön kampanjakoodi-toiminto, joka mahdollistaa erilaiset lippu- ja hintakampanjat. Tarjoukoodi ehti käyttöön vuoden 2017 puolella kolmessa kampanjassa.

Niihaman liityntäpysäköintipaikkaa kampanjoitiin syyskuussa yhdessä liikkuksen ohjauksen hankkeen kanssa. Liityntäpysäköinnin käytöstä tehtiin mainosvideo, jota jaettiin sosiaalisessa mediassa, ja uutta ilmaista parkkialuetta mainostettiin niin radiossa kuin paikallis-lehdissäkin. Kangasalaan postitettiin suoramarkkinointikirjeitä, joissa oli mukana ilmaislippu joukkoliikenteen käyttöön. Lisäksi tarjoukseen kuului ilmainen matkakortti, ja sille valmiiksi ladattuna 20 euron arvolippu. Avajaispäivänä parkkiin ajaneille jaettiin Nysse-ämpäreitä, joissa oli mm. heijastin ja vuorokausilippu.

Toinen suoramarkkinointikampanja toteutettiin syksyllä Nokialle. Kirjeessä muistutettiin Nokian parantuneista joukkoliikenneyhteyksistä ja tarjottiin kampanjakoodilla alennusta Nella Nettilautauspalvelun kautta tehdyistä lippuostoksista.

Jo perinteeksi muodostuneet eskariajelut järjestettiin keväällä, ja bussimatkustukseen kävi tutustumassa lähes 2000 tamperelaista lasta. Kaikki esikoululaiset saivat joukkoliikenneaiheisen tehtäväkirjan, jossa opastettiin joukkoliikenteen käyttöön. Eskareille jaetuilla etuseteleillä lunastettiin lähes 500 ilmaista matkakorttia.

Yhteistyössä liikkuvan Tampereen kanssa järjestettiin kaksi kyykyllä kyytiin -tapahtumaa. Toukokuussa unelmien liikuntapäivänä sekä liikkuja viikolla jaossa oli ilmaisia kertalippuja kyykyllä vastaan.

Joulukuussa joukkoliikenne osallistui Tampereen Joulutorille. Joukkoliikenteen logo oli näkyvässä Joulutorin mainoksissa, ja joukkoliikenteellä oli iso seinämainos torilla. Joukkoliikenne oli myös mukana SPR:n järjestämässä aattokahvila-tapahtumassa 24.12.



TILINPÄÄTÖS 2017

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tampereen kaupunkiseudulla Pirkkalassa, Lempäälässä, Vesilahdella, Kangasalla ja Nokialla 30.6.2014 toteutettu joukkoliikenteen järjestämistavan muutos toteutui Ylöjärven joukkoliikennepalveluiden osalta vastaavasti 6.6.2016 alkaen. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön koko kaupunkiseudun kattava uusi yhtenäinen, vyöhykkeisiin perustuva lippu- ja tariffijärjestelmä. Tariffijärjestelmä otettiin käyttöön myös Orivedellä, vaikka siellä joukkoliikenteen muutoksen siirtymäaika jatkui vielä 2017 loppuun asti. Vyöhykejärjestelmän myötä joukkoliikenteen asiakashinnat laskivat kehyskunnissa merkittävästi kaikissa matka- ja asiakasryhmissä ja koko seudulla nostettiin lisäksi lasten ikäryhmä 16-vuotiaisiin. Ylöjärven linjasto uudistettiin muutoksen yhteydessä.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvoivat vuonna 2017 noin 8 prosenttia. Kasvusta 1 prosenttiyksikkö johtui järjestämisalueen laajenemisesta Ylöjärvellä. Kasvua oli sekä Tampereen kantakaupungissa että erityisesti edullisemman hinnoittelun johdosta kehyskunnissa. Vyöhykejärjestelmän myötä toteutuneet hinnanalennukset, taloussuhdanteen parantuminen ja kaupunkiseudun luontainen kasvu lisäsivät joukkoliikenteen käyttäjämääriä. Todennäköisesti myös raitiotien rakentamistöiden aiheuttamat liikennejärjestelyt lisäsivät joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta ja siten kasvattivat matkustajamääriä.

Vuoden 2017 aikana ei toteutettu viime vuosien kaltaisia suuria linjastomuutoksia. Raitiotien rakennustyöt käynnistyivät vuoden 2017 alusta. Raitiotien ja muiden kohteiden työmaat hidastavat ydinkeskustan alueella joukkoliikenteen liikennöintiä 4-6 minuuttia suuntaansa. Kesän 2017 ja talviliikennekauden 2017-2018 suunnittelussa otettiin liikenteen hidastuminen huomioon lisäämällä erityisesti runkolinjoille autoja. Osittain näillä lisäyksillä kyettiin parantamaan myös palveluja, mutta suurelta osin niillä parannettiin liikenteen täsmällisyyttä ja luotettavuutta. Muilla linjoilla hidastumisen vaikutuksia kompensoitiin aikataulumuutoksilla, mikä merkitsi vakiominuuttiaikatauluista luopumista.

Joukkoliikenteen hoidon kustannustaso nousi maltillisesti 0,7 prosenttia vuonna 2017. Joukkoliikenteen hintoja korotettiin 1.1.2017 alkaen noin 2 prosenttia.

Päättyneen valtuustokauden tavoitteena oli kasvattaa joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus nykyisestä 19 prosentista 22 prosenttiin. Sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2017 oli asetettu 2 prosentin kasvu matkustajamäärissä koko kaupunkiseudulla. Sitova tavoite täyttyi nelinkertaisesti.

Palveluryhmän talous

Toimintatuotot ylittivät noin 1,9 milj. eurolla muutetun talousarvion. Tuottojen ylityksestä 0,9 milj. euroa johtui ennakoitua selvästi suuremmasta matkustajamäärästä, 0,7 milj. euroa seutuliikenteen kuntaosuuksien kasvusta ja 0,2 milj. euroa käyttökorvausliikenteen suuremmasta toteutumasta sekä seutulipputuotteen käytöstä, joka näkyi myös vastaavan suuruksena kulujen kasvuna.

Toimintakulut ylittivät 1,6 milj. eurolla muutetun talousarvion. Kulujen ylityksestä 1,5 milj. euroa johtui liikennepalvelujen ostoista, joita tehtiin suuren matkustajamäärän kasvun sekä työmaiden aiheuttaman liikenteen hidastumisen johdosta. Ennakoitua suurempi käyttökorvausliikenteen toteuma ja seutulipputuotteen ennakoidusta käytöstä aiheutui yhteensä noin 0,2 milj. euron ylitys.

Toimintakate oli 13,3 milj. euroa sisältäen sekä palvelukokonaisuuden että tilaajan toiminnan kustannukset sekä palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet. Toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintakate kertoo Tampereen kaupungin osuuden seudullisen joukkoliikenteen järjestämiskustannuksista. Muiden kuntien maksuosuudet olivat yhteensä 3,9 milj. euroa. Valtiontukea toteutui noin 2,1 milj. euroa ja Kelan koulumatkatukea noin 1,6 milj. euroa.

Toiminnan tavoitteet 2017

Tavoite

Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 2 prosenttia vuodesta 2016.

Toimenpide

Joukkoliikenteen tarjontaa kohdistetaan tehokkaammin hyvän kysyntäpotentiaalinalueelle.

+ Toteutui. Kesäliikennekaudelle lisättiin vuoroja Härmälän ja Hervannan suunnilla sekä keskustalinjalla 2. Talvikaudelle lisättiin liikennettä runkolinjoille.

Lisätään joukkoliikenteen käyttöä helpottavien sähköisten palveluiden markkinointia.

+ Toteutui. Vuoden aikana on markkinoitu joukkoliikenteen sähköisiä palveluja sekä printtimediassa että digikanavissa. Sähköisten palvelujen käyttö kasvoi 20 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Tavoite

Raitiotien rakentaminen on käynnistynyt kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti.

Toimenpide

Turvataan raitiotien rakentamisen aikaisen joukkoliikennelinjaston toimintakyky lisäämällä suunnittelun määrää.

+ Toteutui. Linjastosuunnittelussa on otettu huomioon raitiotien rakennustyömaiden aiheuttamaa viivettä ajoaikoihin. Talvikaudelle lisättiin mm. runkolinjoille autoja, muutettiin aikatauluja ja luovuttiin osittain vakiominuuttiaikatauluista.

Käynnistetään raitiotien operoinnin kilpailutus.

+ Toteutui. Operoinnin hankinnan valmistelu käynnistettiin keväällä.

Tavoite

Tuottavuutta on parannettu kaupunkiympäristön palvelualueella digitalisointimista ja toimintamallin uudistamista hyödyntämällä.

Toimenpide

Käynnistetään joukkoliikenteen tunnistepohjaisen maksujärjestelmän sekä reaaliaikaisen infojärjestelmän hankinnat.

+ Toteutui. Digiohjelma on palkannut joukkoliikenteen info-, maksu- ja suunnittelujärjestelmien hankintaan projektipäällikön. Info- ja suunnittelujärjestelmien hankinnan suunnittelussa on tehty yhteistyötä kuntien omistaman TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa.

Palvelutilauksen toteutuminen (1000 eur)

Joukkoliikenne	Käyttötalous VS2017	Käyttötalous-toteutuma 2017
Sopimusliikenne		
Oma tuotanto yhteensä	27 776	28 071
Sopimusliikenne	32 281	33 513
Seutuliikenne	200	209
Muu tuotanto yhteensä	32 481	33 722
YHTEENSÄ	60 257	61 793

Sopijakuntien maksuosuudet (1000 eur)

Kunta	Maksuosuus	eur/asukas
Kangasala	843	27,03
Lempäälä	380	16,71
Nokia	801	24,12
Orivesi	113	12,13
Pirkkala	690	36,01
Vesilahti	95	21,29
Ylöjärvi	811	24,73
Yhteensä	3 733	24,42
Tampere	13 179	57,73
KAIKKI YHTEENSÄ	16 912	

Palvelukokonaisuuden talous (1000 eur)

Joukkoliikenne	Toteuma	Muutettu talousarvio	Alkuperäinen talousarvio	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	48 662	46 789	1 873	46 789	0
Toimintakulut	-61 913	-60 318	-1 594	-60 115	0
Toimintakate	-13 251	-13 529	279	-13 326	0

TILATTU SOPIMUSLIIKENNE

	2017	2016	2015	2014	1.1.-29.6. 2014	30.6.-31.12. 2014
LINJAKILOMETRIT						
TKL	9 191 699	9 152 730	9 060 424	8 953 076	4 443 110	4 509 966
Väinö Paunu Oy	4 640 233	4 936 352	5 237 267	2 916 316	740 653	2 175 663
Länsilinjat Oy	4 733 470	3 549 341	2 982 924	1 112 075	89 900	1 022 175
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	1 893 744	1 644 656	1 596 189	1 504 427	705 466	798 961
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	302 281	304 563	303 928	292 246	144 291	147 955
Pirkanmaan Tilausliikenne	316 303	95 366	142 620	71 718	-	71 718
Valkeakosken liikenne	154 444	147 473	121 082	59 109	-	59 109
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky		63 523	146 749	152 364	75 664	76 700
YHTEENSÄ	21 232 174	19 894 004	17 994 994	15 061 331	6 199 084	8 862 247
LINJATUNNIT						
TKL	459 159	446 408	429 625	424 496	212 761	211 735
Väinö Paunu Oy	185 102	201 313	226 701	129 543	34 092	95 451
Länsilinjat Oy	182 315	135 388	121 976	44 556	7 285	37 271
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	91 998	78 494	76 700	73 354	34 827	38 527
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky		2 361	5 285	5 269	2 602	2 667
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	22 388	21 285	21 220	20 496	10 069	10 427
Pirkanmaan Tilausliikenne	14 787	2 977	4 609	2 305	-	2 305
Valkeakosken liikenne	3 277	3 350	3 035	1 491	-	1 491
YHTEENSÄ	959 026	891 576	812 451	701 510	301 636	399 874
AUTOPÄIVÄT						
TKL	35 850	35 117	33 368	32 408	16 104	16 304
Väinö Paunu Oy	15 749	17 210	17 609	9 472	2 372	7 100
Länsilinjat Oy	14 303	10 143	8 359	3 110	480	2 630
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	6 080	5 459	5 417	5 168	2 472	2 696
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky		263	566	565	281	284
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	1 438	1 345	1 341	1 291	639	652
Pirkanmaan Tilausliikenne	1 109	465	658	330	-	330
Valkeakosken liikenne	453	462	410	200	-	200
YHTEENSÄ	74 982	70 464	62 311	52 544	22 348	22 348

TILASTOJA

TUNNUSLUVUT/JOUKKOLIIKENNE		2017	2016	2015	2014	2013
MATKUSTAJAMÄÄRÄT						
nousijamäärä - sopimusliikenne	kpl/v	39 806 959	36 944 531	34 558 023	32 049 010	30 457 504
nousijamäärä - yhteistariffiliikenne	kpl/v	40 352 002	37 502 114	35 123 284	33 125 988	32 052 771
sopimusliikenteen osuus yhteistariffiliikenteestä	%	98,6	98,5	98,4	96,7	95,0
TEHOKKUUS/TALOUDELLISUUS						
joukkoliikenteen subventioaste	%	27,4	27,3	26,6	26,4	27,5
subventio/nousija - sopimusliikenne	€/nousu	0,42	0,44	0,43	0,43	0,43
subventio/linjakm - sopimusliikenne	€/linjakm	0,80	0,81	0,83	0,92	1,01
nousijat/linjakm - sopimusliikenne	nousu/linjakm	1,9	1,9	1,9	2,1	2,4
aikataulunopeus (linjakm/linjah)	km/h	22,1	22,3	22,1	21,5	20,5
TOIMINNAN LAAJUUS						
linjakm/asukas - sopimusliikenne	linjakm/asukas	57,2	54,4	54,2	55,6	58,2
nousuja/asukas - sopimusliikenne	nousu/as	107,3	101,2	104,2	143,6	138,1
nousuja/asukas - yhteistariffiliikenne	nousu/as	108,8	102,7	105,9	148,4	145,3
joukkoliikenteen subventio/asukas Tampere	€/as	57,01	58,88	56,91	54,87	58,82
joukkoliikenteen subventio/asukas koko seutu	€/as	45,59	44,23	44,78	-	-
sopimusliikenne käyttökorvausliikenne yhteistariffiliikenne nousu subventio subventioaste		tilaajan tilaama liikenne linjalupaliikennettä, joka noudattaa Tampereella Tampereen tariffiohjeita sopimusliikenne + käyttökorvausliikenne sisältää myös vaihtomatkat palvelukokonaisuuden ja tilaajayksikön toimintakate kuntien rahoitusosuus / palvelukokonaisuuden ja tilaajayksikön toimintamenoilla				

LINJAKOHTAISET TILASTOT

Linja	Linjareitti	Nousut	Liikennöinti- kustannukset eur/v	Lipputulot eur/v	linjan ali-/ ylijäämä eur.v
		kpl/vuosi			
1	Vatjala - Leinola - Koskipuisto - Härmälä- Suuppa/Vaitti/ Kyösti/Lentoasema	3 602 688	4 096 233	4 069 145	-27 088
2	Rauhaniemi - Pyynikintori	1 113 604	1 090 494	1 158 288	67 795
3	Etelä-Hervanta - Keskustori -Lielähti - Lentävänniemi	4 473 955	4 572 652	4 917 864	345 212
4	Länsi-Hervanta - Idesranta - Keskustori	1 228 247	1 379 522	1 353 776	-25 746
5	(TAYS -) Hervanta - Vuores - Keskustori	1 144 339	1 652 995	1 167 232	-485 763
6	Hermia - Pyynikintori	1 553 508	1 870 420	1 614 776	-255 644
8	Atala - Keskustori - Pispala - Tesoma - Haukiluoma	2 569 490	2 872 568	2 744 346	-128 222
9	Annala - Kalevantie - Keskustori	1 555 642	1 837 416	1 644 851	-192 565
10	Kaukajärvi - Nekala - Keskustori	1 149 902	1 185 528	1 169 117	-16 411
11	Sarankulma/Toivio - Härmälä - Keskustori - Pispala - Rahola	1 273 865	1 560 526	1 302 435	-258 091
12	Hallila - Keskustori	640 693	866 111	643 877	-222 234
14	Petsamo - Keskustori - Pirkkahalli - Pere (- Suuppa - Pitkäniemi - Nokia)	647 463	1 064 312	711 157	-353 155
15	Järvensivu - Keskustori - Pispalanharju	228 090	417 874	249 631	-168 243
17	Vehmainen - Keskustori - Pispala - Tesoma - Kalkku	1 952 151	2 245 422	2 194 943	-50 479
20	Hikivuori - Hervanta - Keskustori - Lamminpää	1 529 748	1 996 303	1 544 801	-451 502
21	Turtola - Hatanpää - Keskustori - Lielähti - Tesoma	1 347 090	1 942 448	1 389 667	-552 780
24	Itä-Hervanta - Keskustori	138 278	287 762	135 920	-151 842
25	Janka - Keskustori - Tahmela	1 177 341	1 122 275	1 282 221	159 946
26	Höytämö - Sarankulma - Keskustori -Pispala - Kaarila	970 657	1 377 305	1 004 949	-372 356
28	Sorila (Ruutana) - Keskustori - Pispala - Lielähti - Siivikkala	1 291 285	2 431 102	1 435 155	-995 947
29	Linnainmaa - Keskustori - Pispala - Pitkäniemi/Kalkku	1 681 424	1 739 086	1 776 128	37 043
31	Korkinmäki - Nekala - Pyynikintori	128 645	211 937	195 955	-15 982
32	TAYS - Hervantakeskus - Hatanpään sairaala	551 554	914 868	549 335	-365 533
33	Lahdesjärvi (Ikea) - Keskustori	146 616	245 811	160 725	-85 086
34	Keskustori - Linnakallio - Suupantori	113 422	260 461	121 302	-139 159
35	Multisilta - Keskustori - Reuharinniemi	418 306	810 082	409 957	-400 125
37	Risso - Finlayson - Ryydynpohja	670 573	1 247 093	696 135	-550 958
38	Atala - Kaukajärvi - TTY	216 217	481 258	192 821	-288 437
40	Tampere - Kangasala	961 292	1 623 254	1 390 174	-233 081

41	Kangasala - Ponsa - Orivesi	49 863	228 714	62 556	-166 158
42	Kuhmoinen - Sahalahti - Tampere	224 538	865 509	357 517	-507 991
44	Kangasala - Valkeakoski	37 526	179 697	50 135	-129 562
45	Kangasala - Kangasalan as. - Vatjala	33 449	233 582	38 275	-195 307
46	Perälä - Ruutana - Pikkola	52 777	140 787	59 455	-81 332
50	Tampere - Lempäälä - Haurala	871 126	1 650 058	1 195 434	-454 624
55	Tampere/Keskustori - Lempäälä - Vesilahti - Narva	218 793	501 468	372 190	-129 278
63	Suupantori - Sionkylä - Äijälä - (Höökinnmäki)	11 522	72 317	13 796	-58 521
65	TTY- Hallila - Härmälä - Suupantori	106 464	368 929	106 997	-261 932
70	Tampere - Nokian asema	442 812	740 687	731 964	-8 723
71	Tampere - Nokian asema - Keho	451 271	996 461	596 056	-400 405
72	Tampere, Keskustori - Nokia, Vihola - Tervasuo	44 986	110 304	57 071	-53 233
73	Harjuniitty - Nokian asema - Vihola - Keho	209 571	568 141	271 370	-296 771
74	Tampere - Kankaantaka - Nokian asema	20 722	46 741	27 601	-19 139
77	Nokian asema - Tottijärvi	29 541	117 581	35 947	-81 634
78	Nokian asema - Sarkola	11 738	104 519	14 591	-89 929
79	Siuro - Linnavuori - Nokian asema - (Tampere)	130 126	408 792	185 263	-223 529
80	Irjala - Keskustori - Lielähti - Soppeenmäki - Haavisto	1 039 184	1 432 339	1 251 038	-181 302
81	Keskustori - Vuorentausta - Soppeenmäki - Asuntila	478 527	899 861	573 200	-326 661
83	Soppeenmäki - Metsäkylä	103 385	332 638	125 163	-207 476
84	Soppeenmäki - Takamaa	22 832	95 494	28 135	-67 358
85	Soppeenmäki - Mutala - Kuru	197 827	817 953	319 696	-498 256
86	Siivikkala - Soppeenharju - Soppeenmäki	45 421	79 570	51 662	-27 908
90	Pyynikintori - Sorila - Kämnniemi- Terälahti - Kaanaa	668 352	900 375	487 812	-412 563
91	Sorila (- Diabetes-keskus) - Aitoniemi	17 995	146 820	16 437	-130 383
92	Sorila - Pulesjärvi - Viitapohja (- Kämnniemi) - Sorila	13 664	124 491	16 767	-107 724
100	Tampere-talo - Särkänniemi	33 034	82 388	44 795	-37 593
137	Vastarannankatu - Takahuhdin koulu	17 747	61 855	15 281	-46 574
Yhteensä		40 060 878	55 711 190	44 332 891	-11 378 298

Liikennöimiskustannuksissa on mukana operaattorille maksettavat korvaukset sekä infojärjestelmän kustannukset. Lipputuloiissa on mukana vain asiakasmaksuista kertyvät tulot. KELA:n opiskelijalippukorvauksia tai valtiontukea ei ole otettu huomioon. Linja ali-/ylijäämä on laskettu lipputulojen ja liikennöimiskustannusten erotuksena.





 **Nysse**
TAMPEREEN SEUDUN
JOUKKOLIIKENNE